SWEDISH MUSICAL LEVANDE MUSIKARV HERITAGE

JAKOB ADOLF HÄGG

1850-1928

Fantasi

för piano i a-moll

Fantasy

for piano in A minor

Opus 9

Källkritisk utgåva av/Critical edition by Finn Rosengren

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 36/Edition No. 36
2013
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Notgrafisk redaktör/Score layout editor: Anders Högstedt
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

Fantasie för Pianoforte a 4 mains

Jakob Adolf Hägg, Op.9
(1850-1928)

Allegro ma non troppo

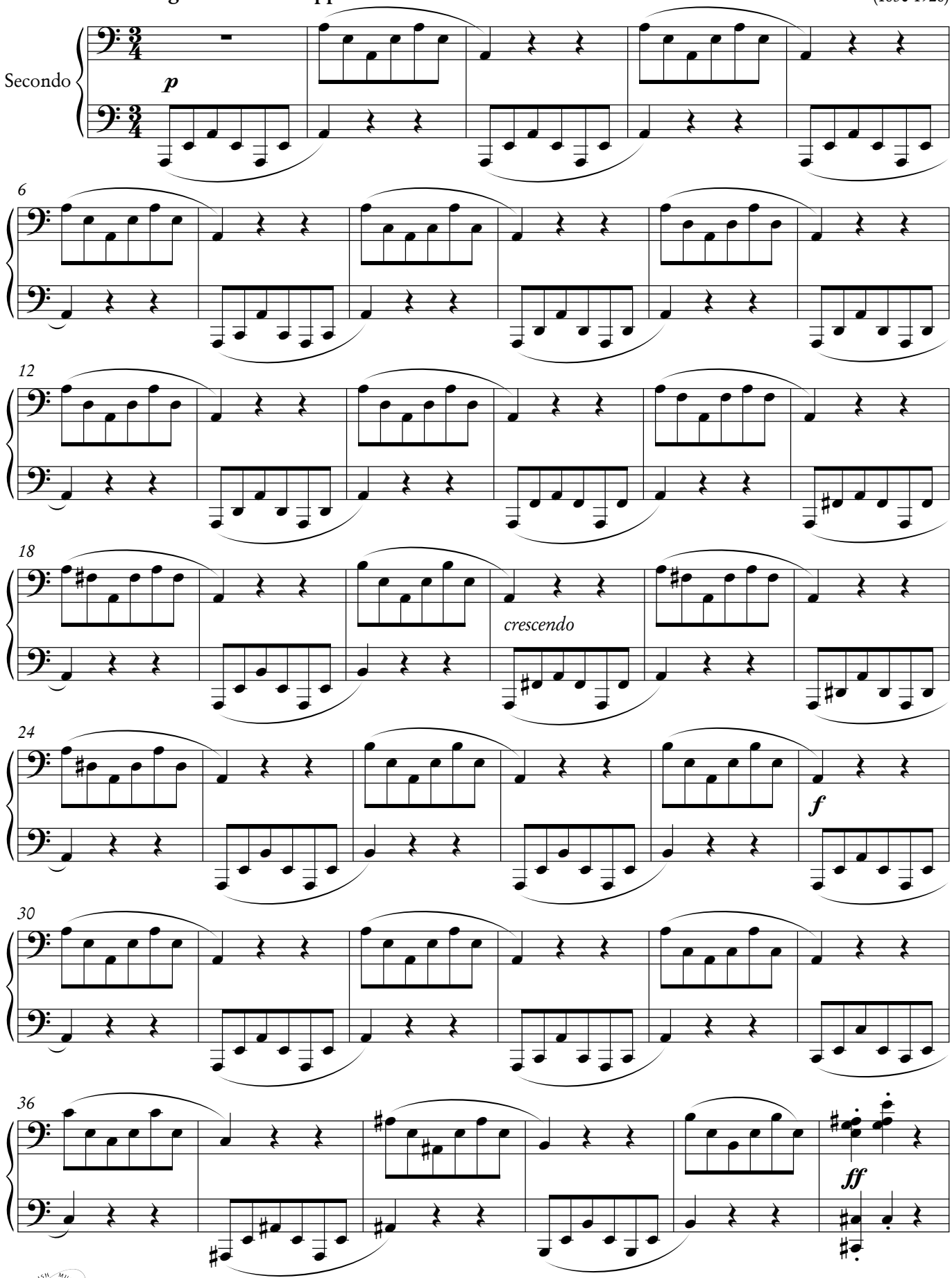

Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska akademien, Stockholm 2013. Public domain. www.levandemusikarv.se

Fantasie för Pianoforte a 4 mains

Jakob Adolf Hägg, Op.9
(1850-1928)

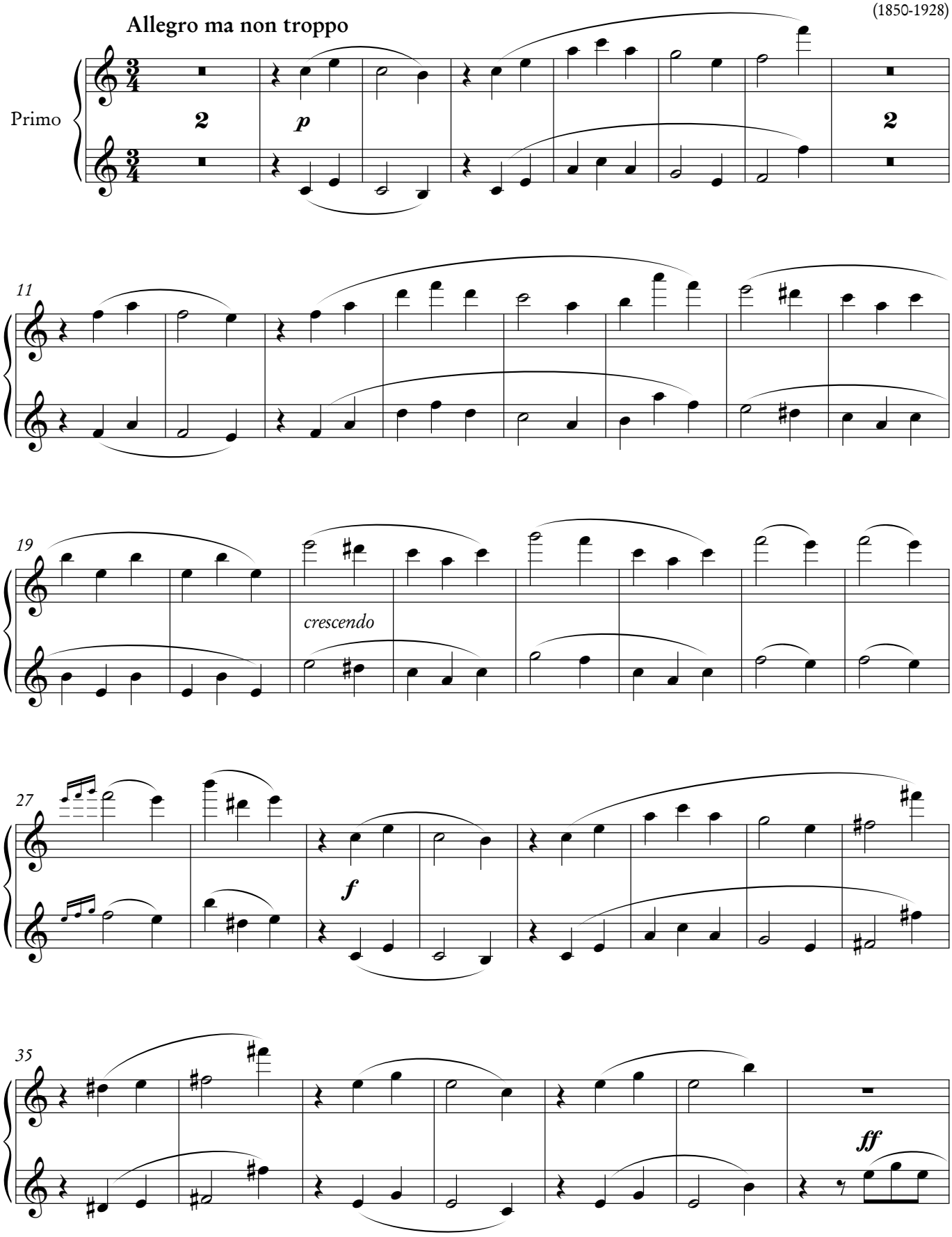

Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska akademien, Stockholm 2013. Public domain. www.levandemusikarv.se

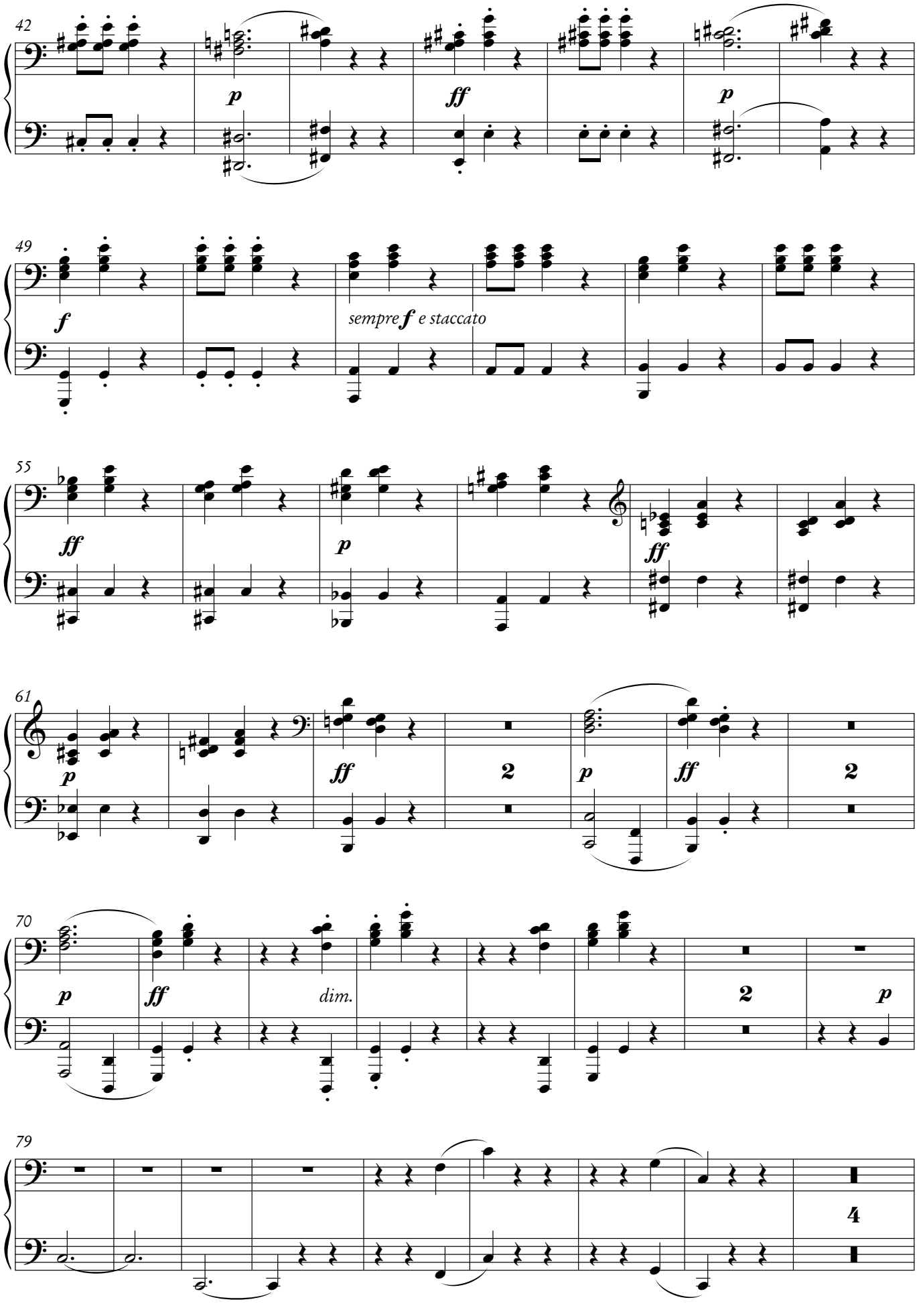
42
p
ff
p
49
f
sempre f e staccato
55
ff
p
ff
61
p
ff
2
p
ff
2
70
p
ff
dim.
2
p
79
4

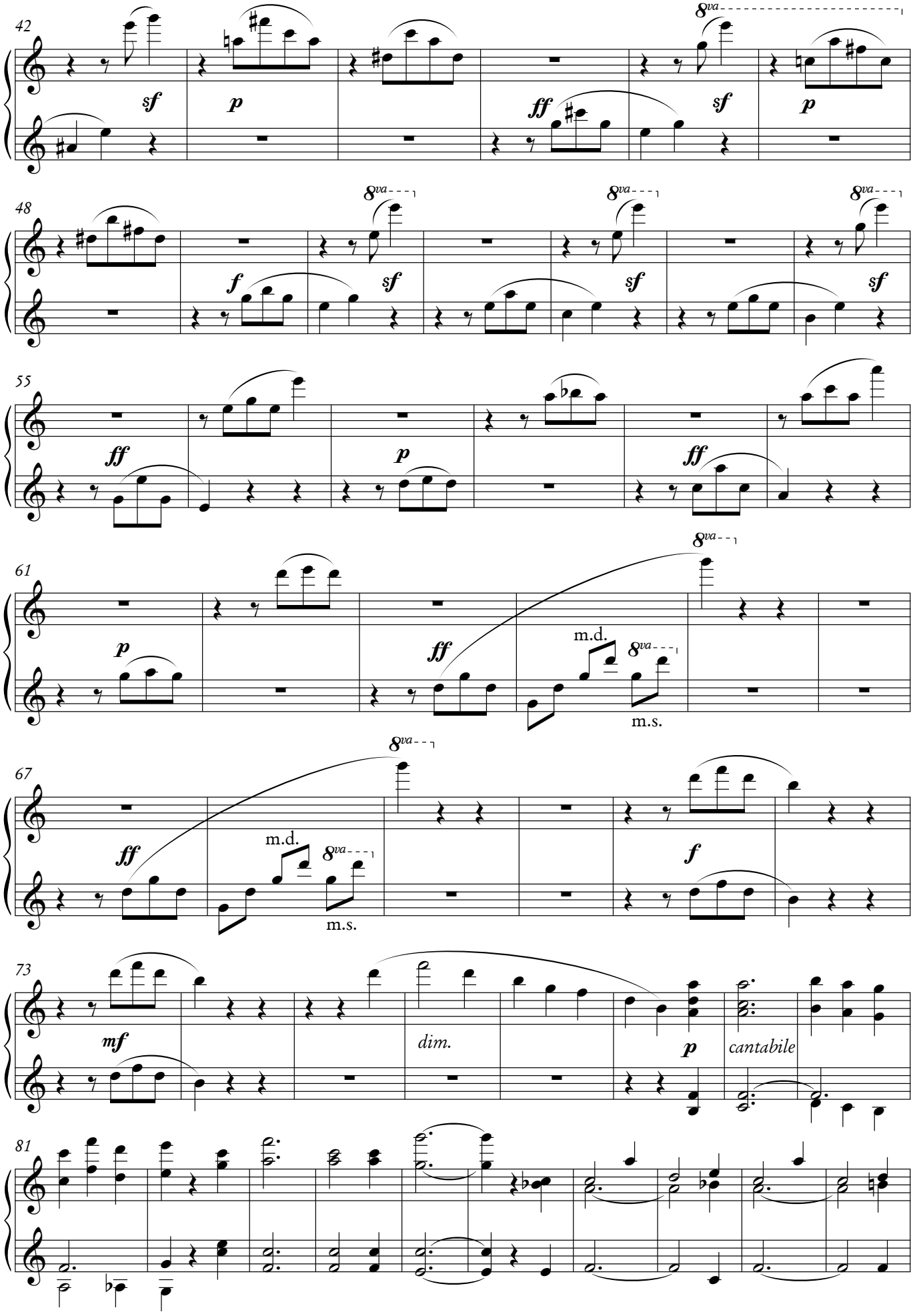
42
sf
p
8va
ff
sf
p
48
8va
f
sf
8va
sf
8va
sf
55
ff
p
ff
61
p
8va
ff
m.d.
8va
m.s.
67
ff
m.d.
8va
m.s.
8va
f
73
mf
dim.
p
cantabile
81

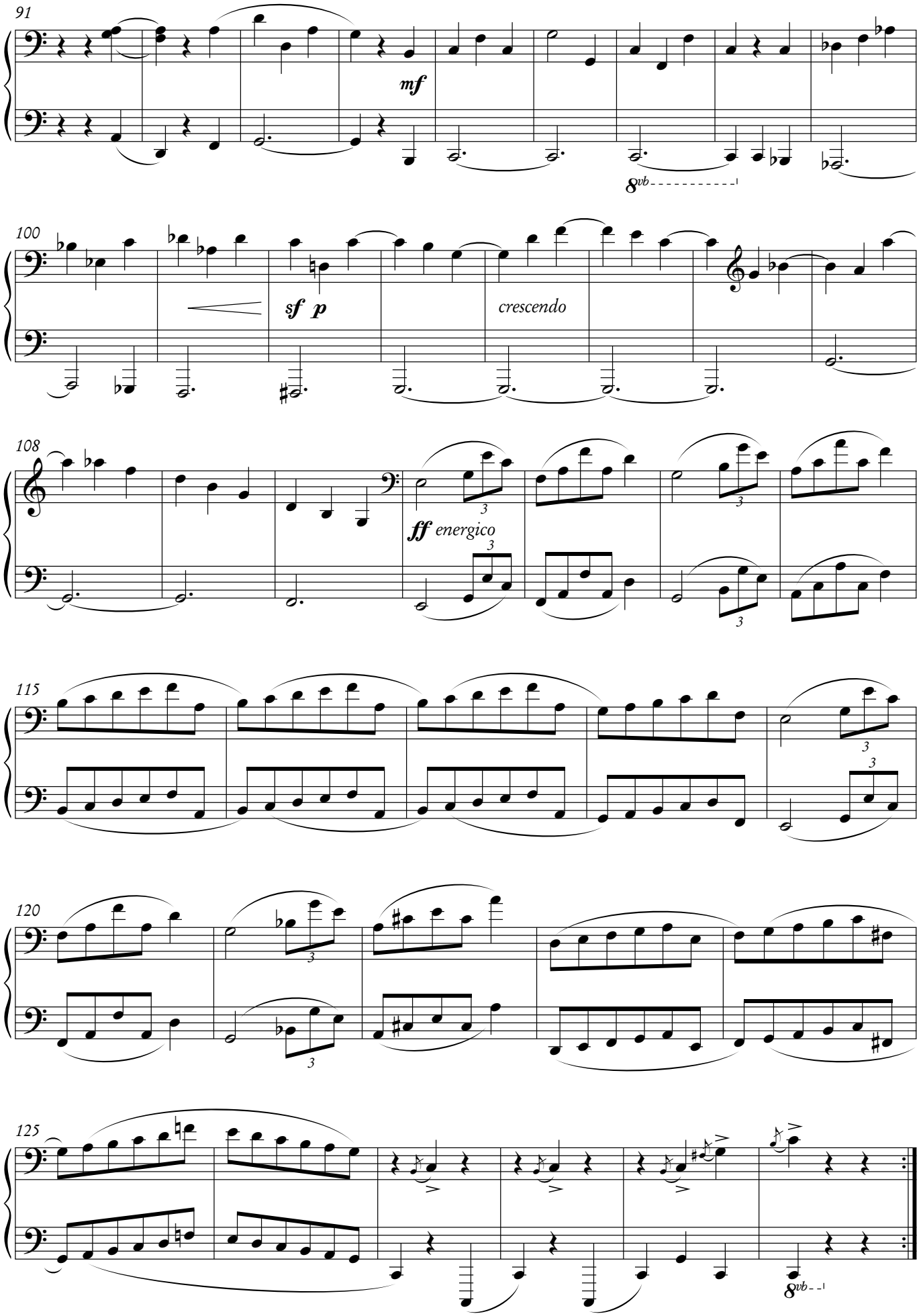
91
mf
8vb
100
sf p
crescendo
108
ff energico
115
120
125
8vb

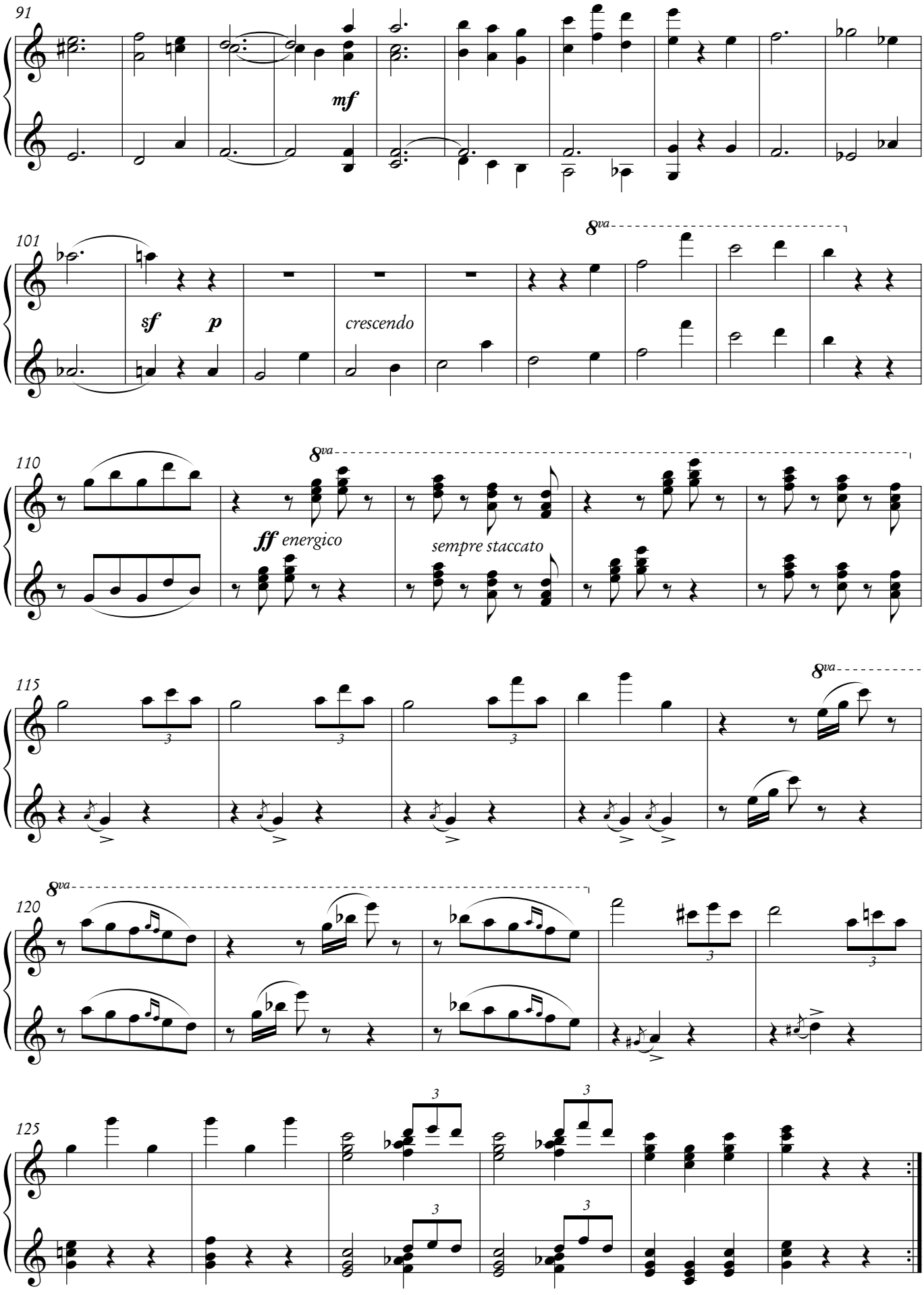
91
mf
101
sf
p
crescendo
8va
110
8va
ff energico
sempre staccato
115
8va
120
8va
125

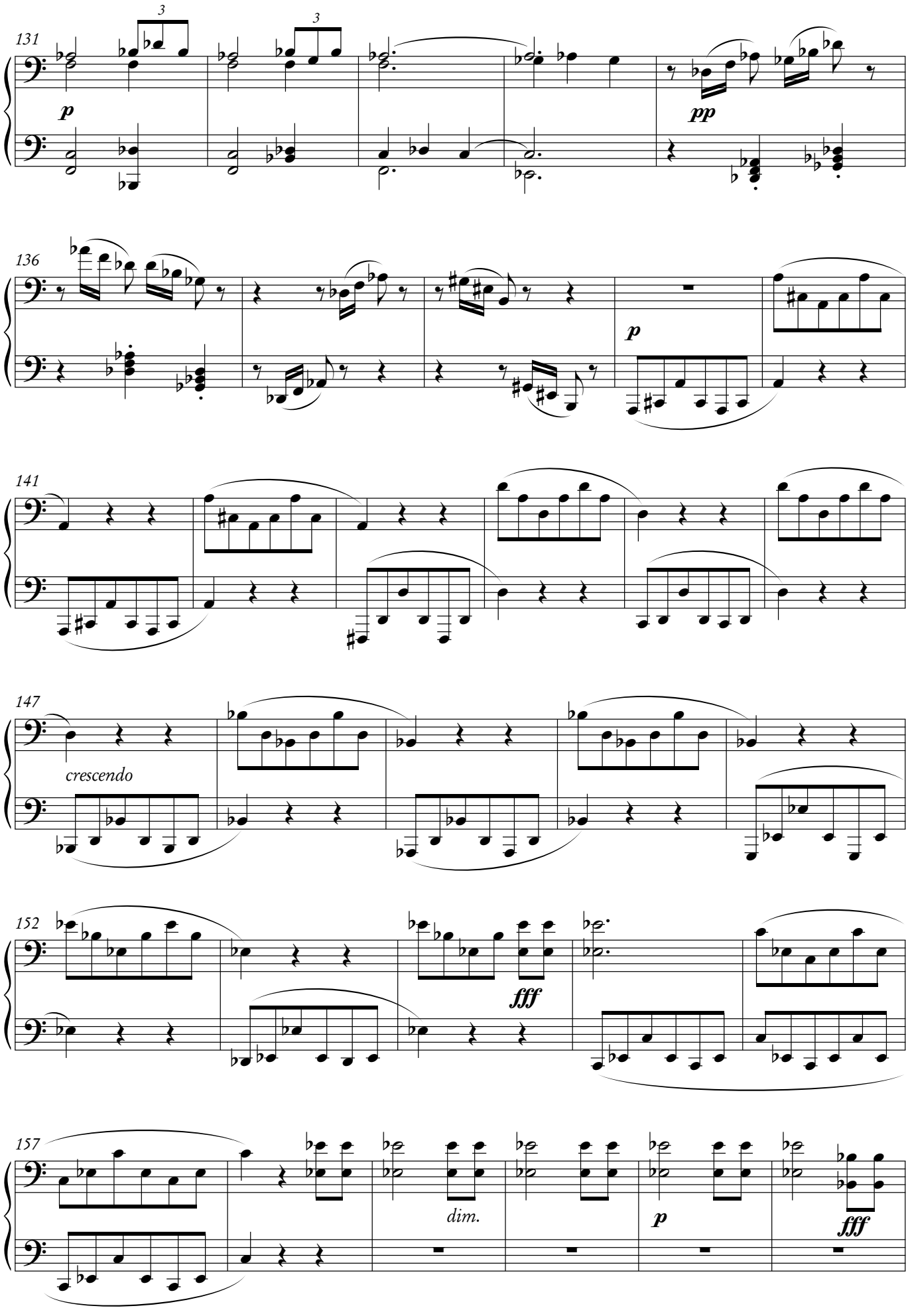
131
3
3
p
pp
136
p
141
147
crescendo
152
fff
157
dim.
p
fff

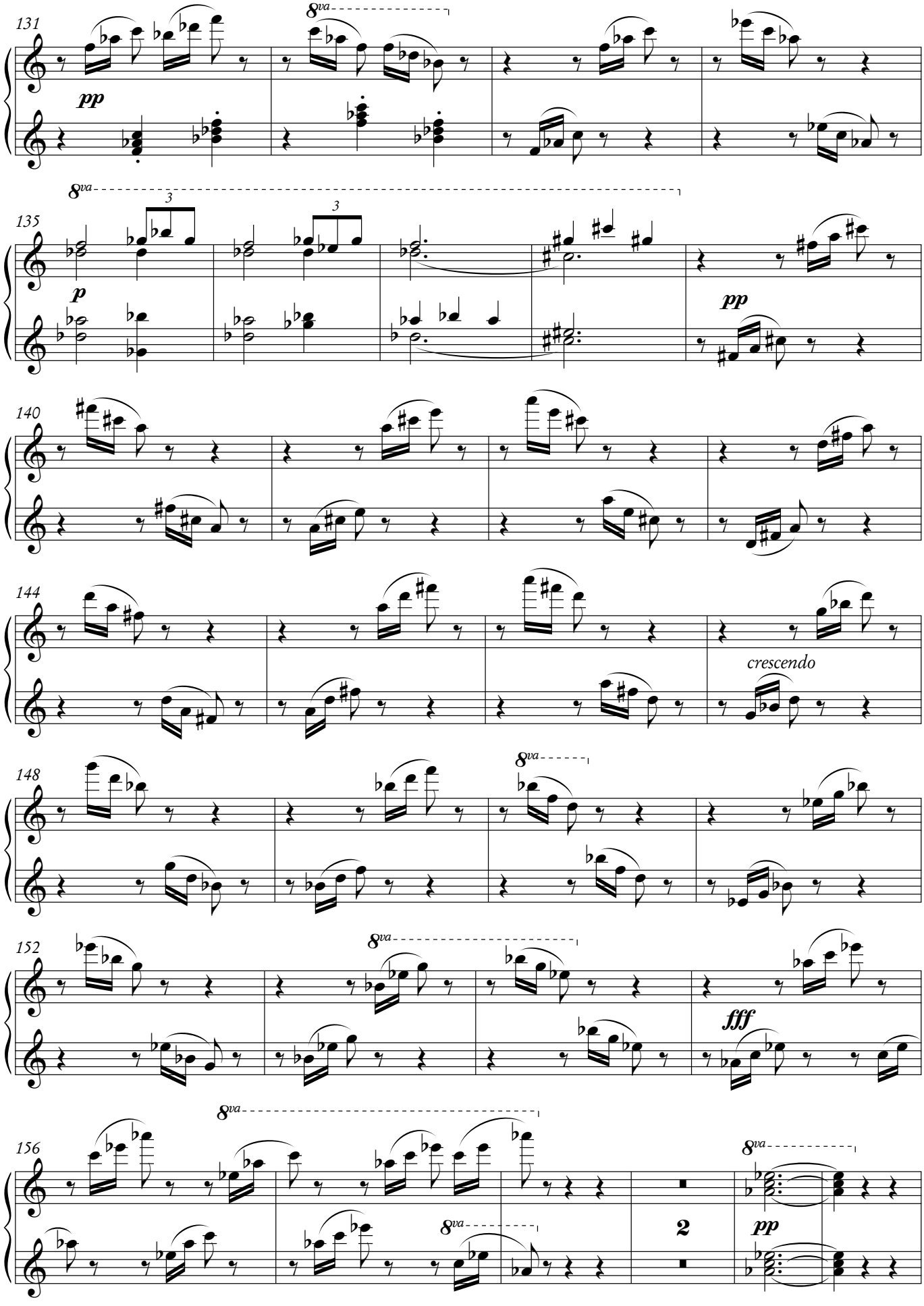
131
8va
pp
135
8va
3
3
p
pp
140
144
crescendo
148
8va
152
8va
fff
156
8va
8va
2
8va
pp

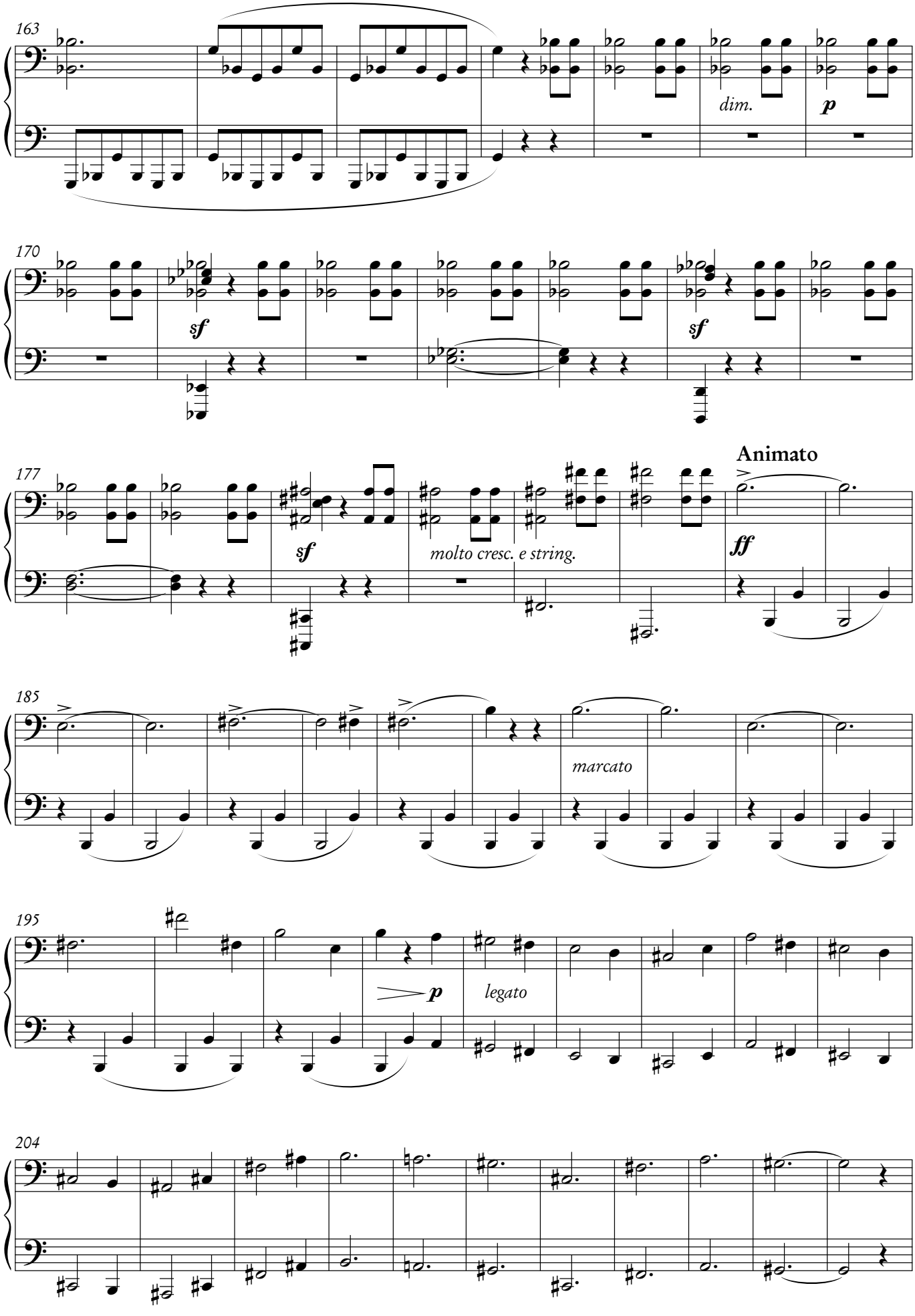
163
dim.
p
170
sf
sf
177
Animato
sf
molto cresc. e string.
ff
185
marcato
195
p
legato
204

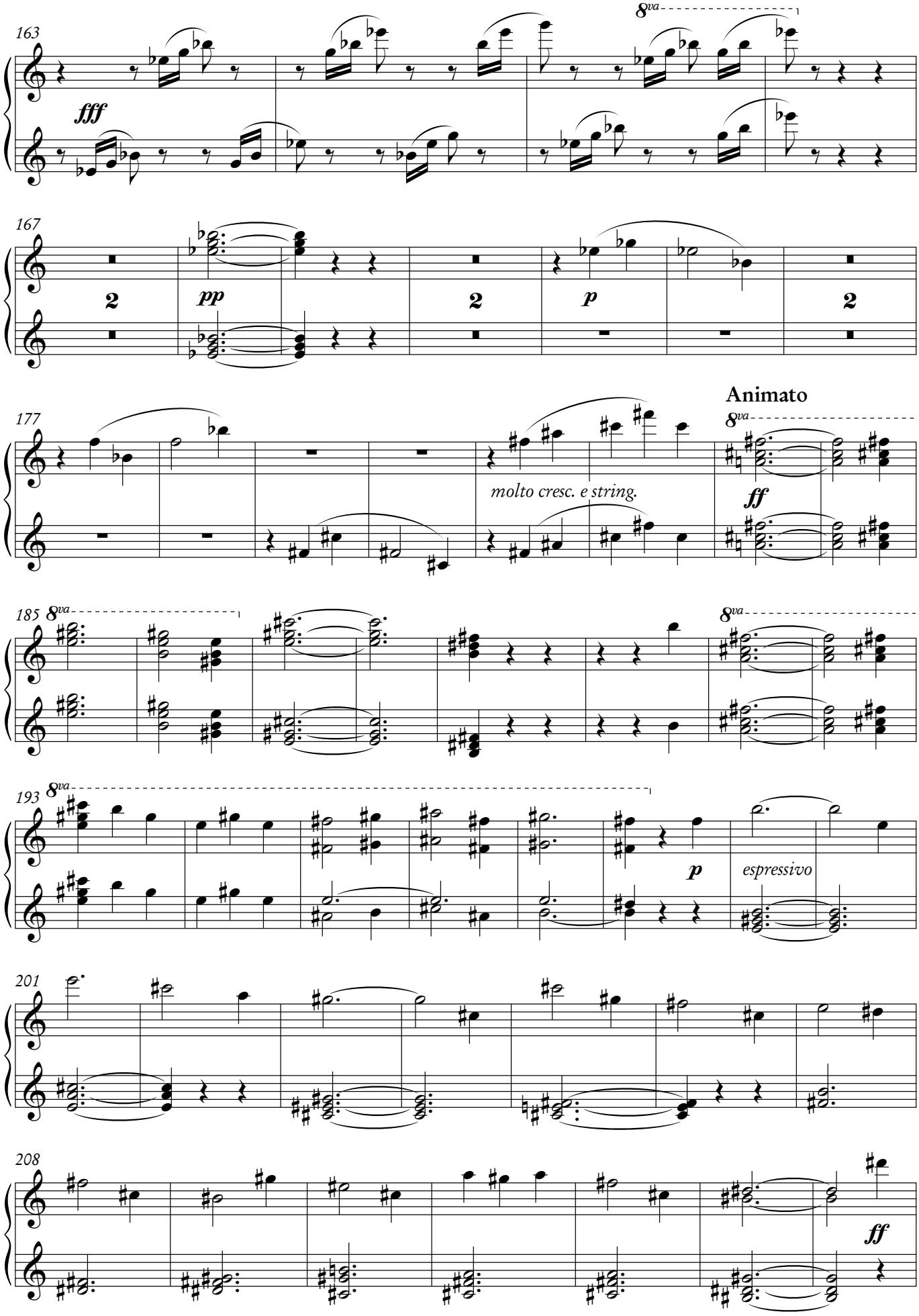
163
8va
fff
167
2
pp
2
p
2
177
Animato
8va
molto cresc. e string.
ff
185
8va
8va
193
8va
p
espressivo
201
208
ff

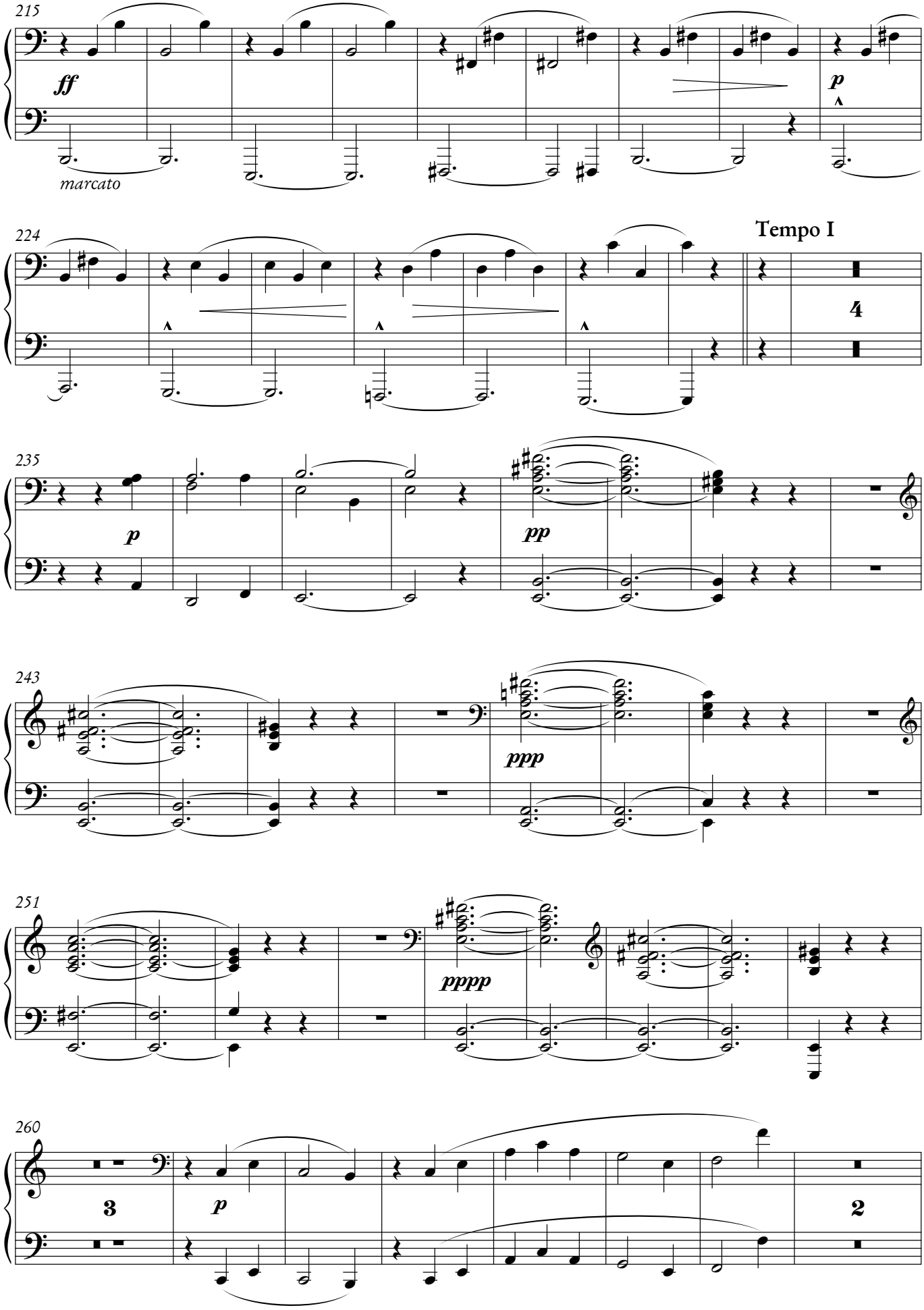
215
ff
marcato
p
224
Tempo I
4
235
p
pp
243
ppp
251
pppp
260
3
p
2

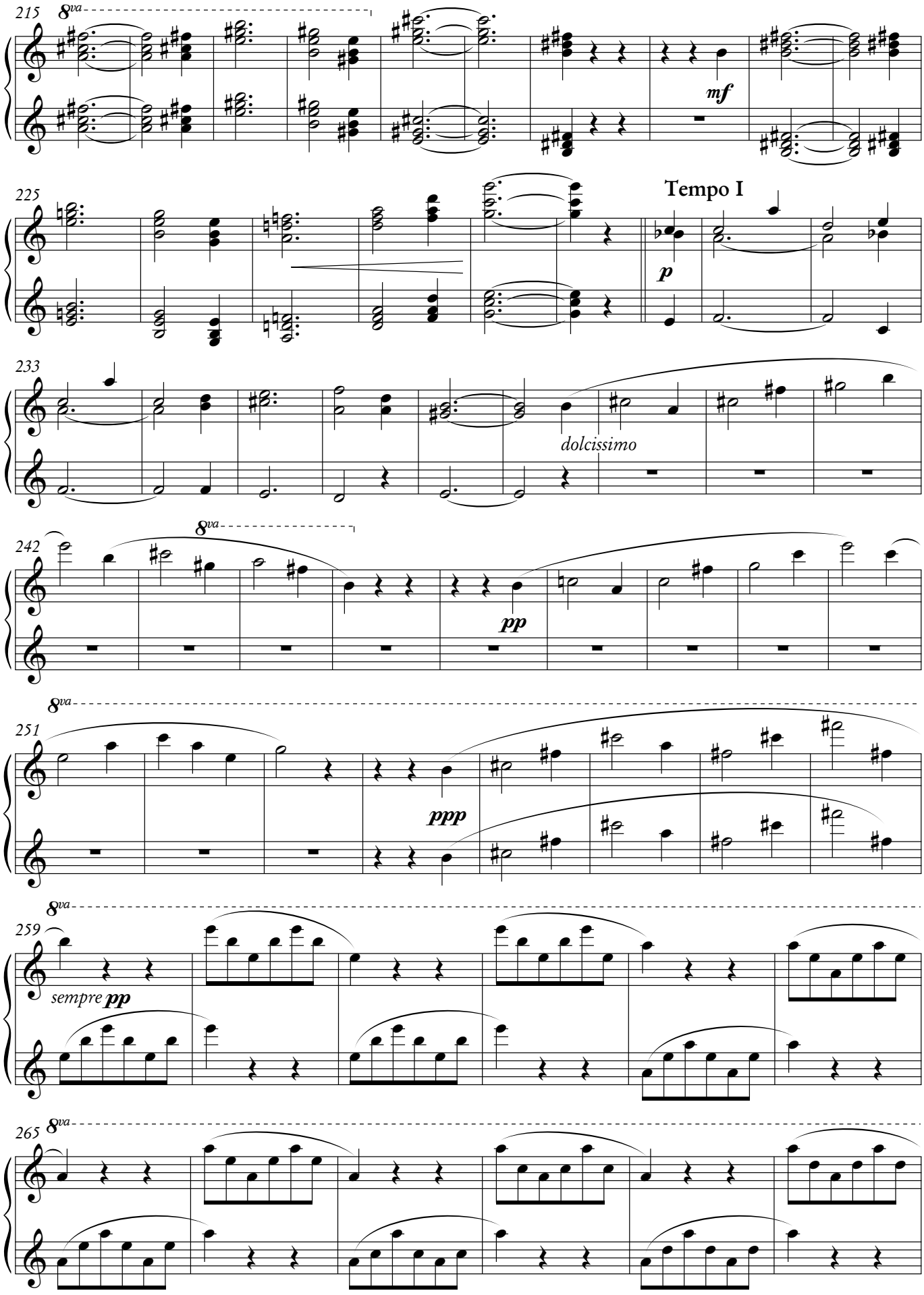
215
8va
mf
225
Tempo I
p
233
dolcissimo
242
8va
pp
251
8va
ppp
259
8va
sempre pp
265
8va

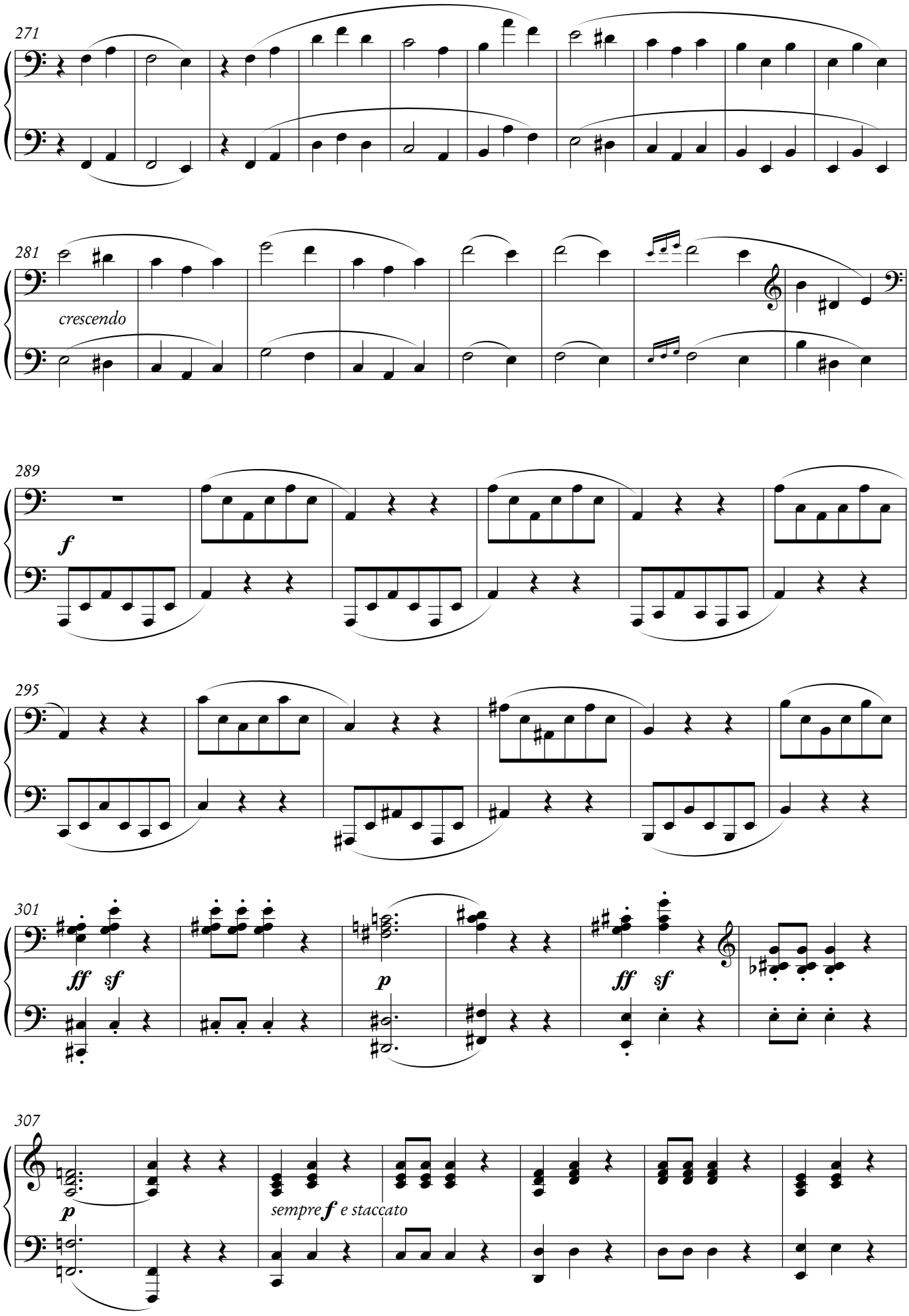
271
281
crescendo
289
f
295
301
ff sf
p
ff sf
307
p
sempre f e staccato

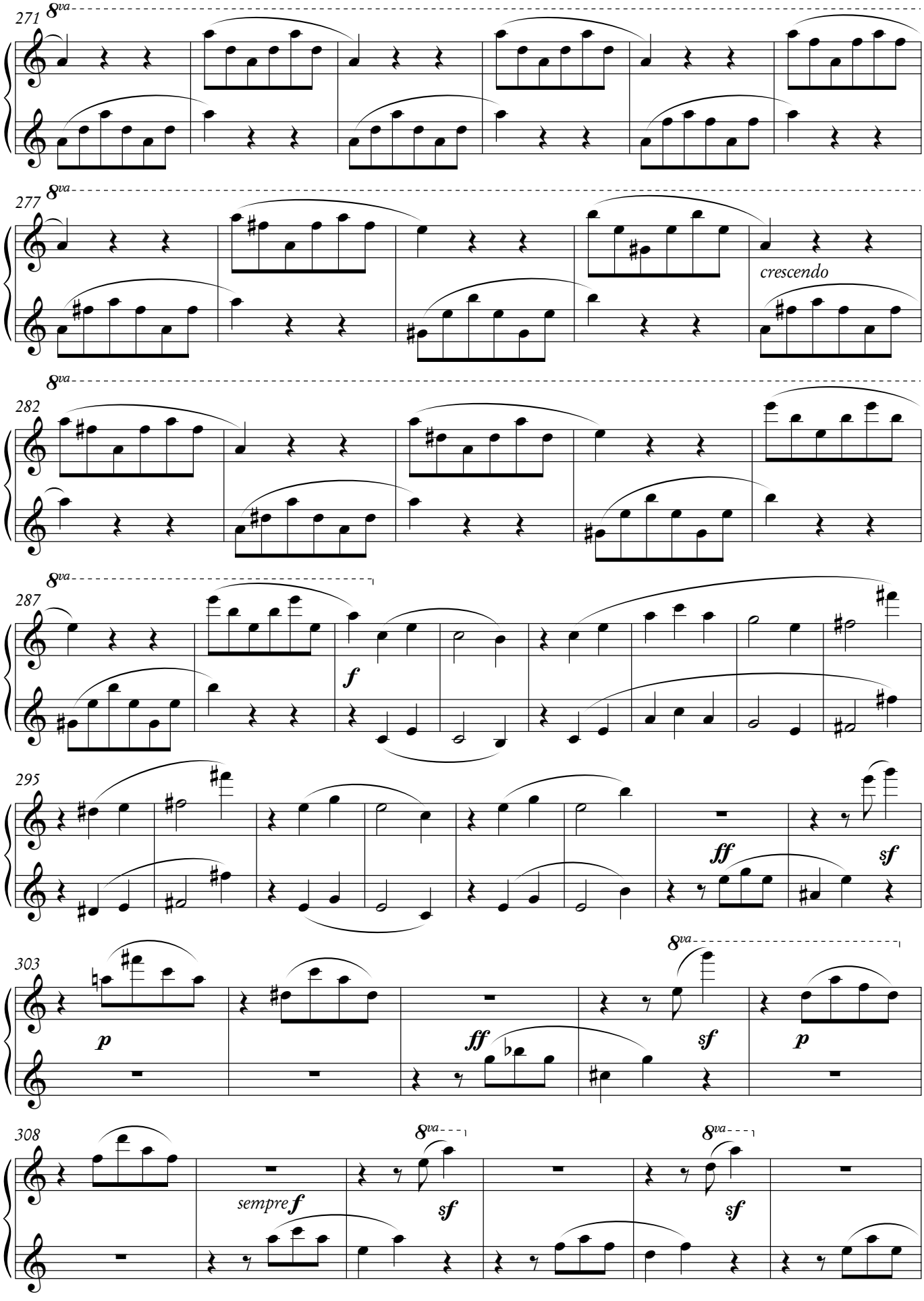
271
8va
277
8va
crescendo
282
8va
287
8va
f
295
ff
sf
303
p
ff
8va
sf
p
308
sempre f
8va
sf
8va
sf

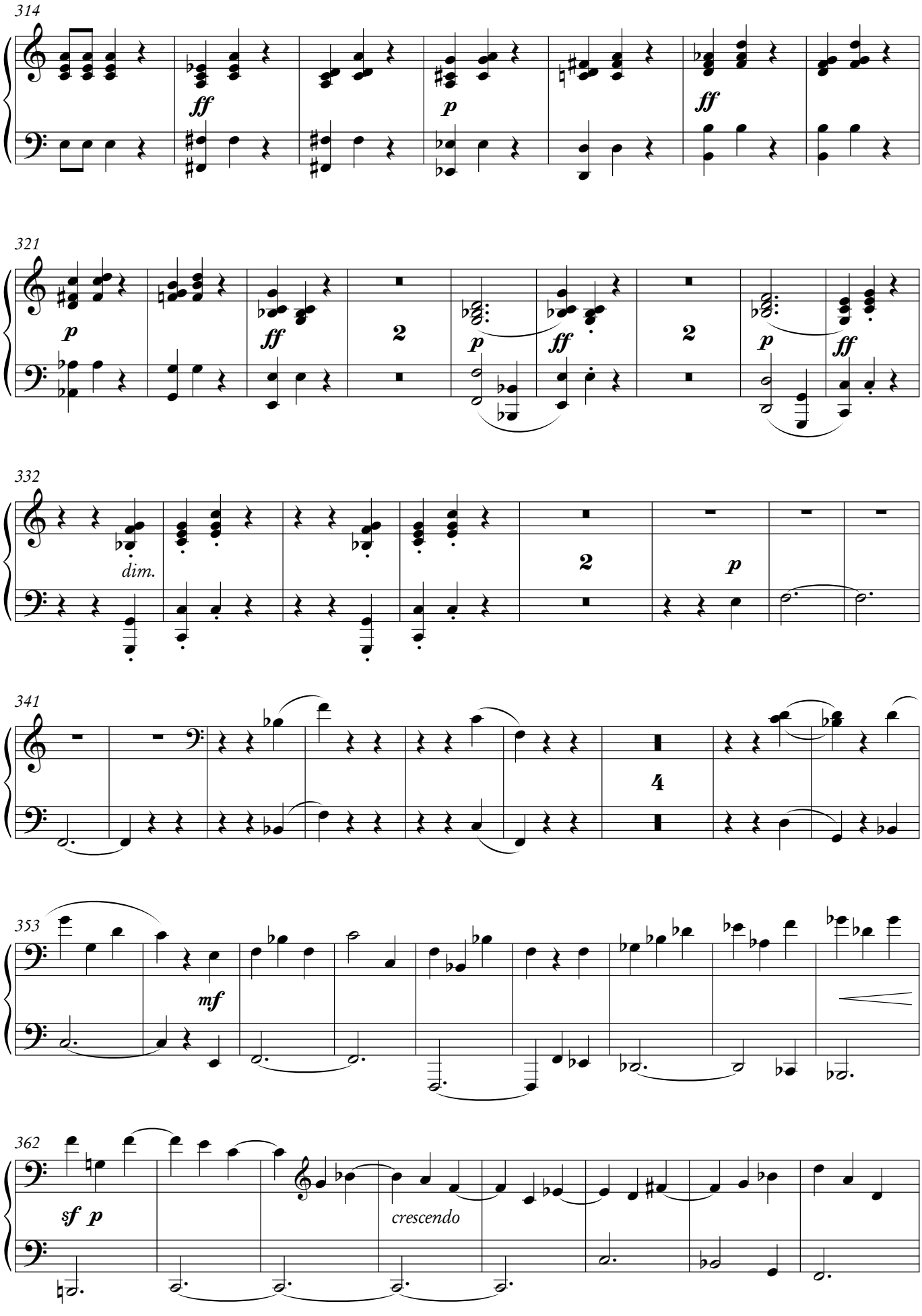
314
ff
p
ff
321
p
ff
2
p
ff
2
p
ff
332
dim.
2
p
341
4
353
mf
362
sf p
crescendo

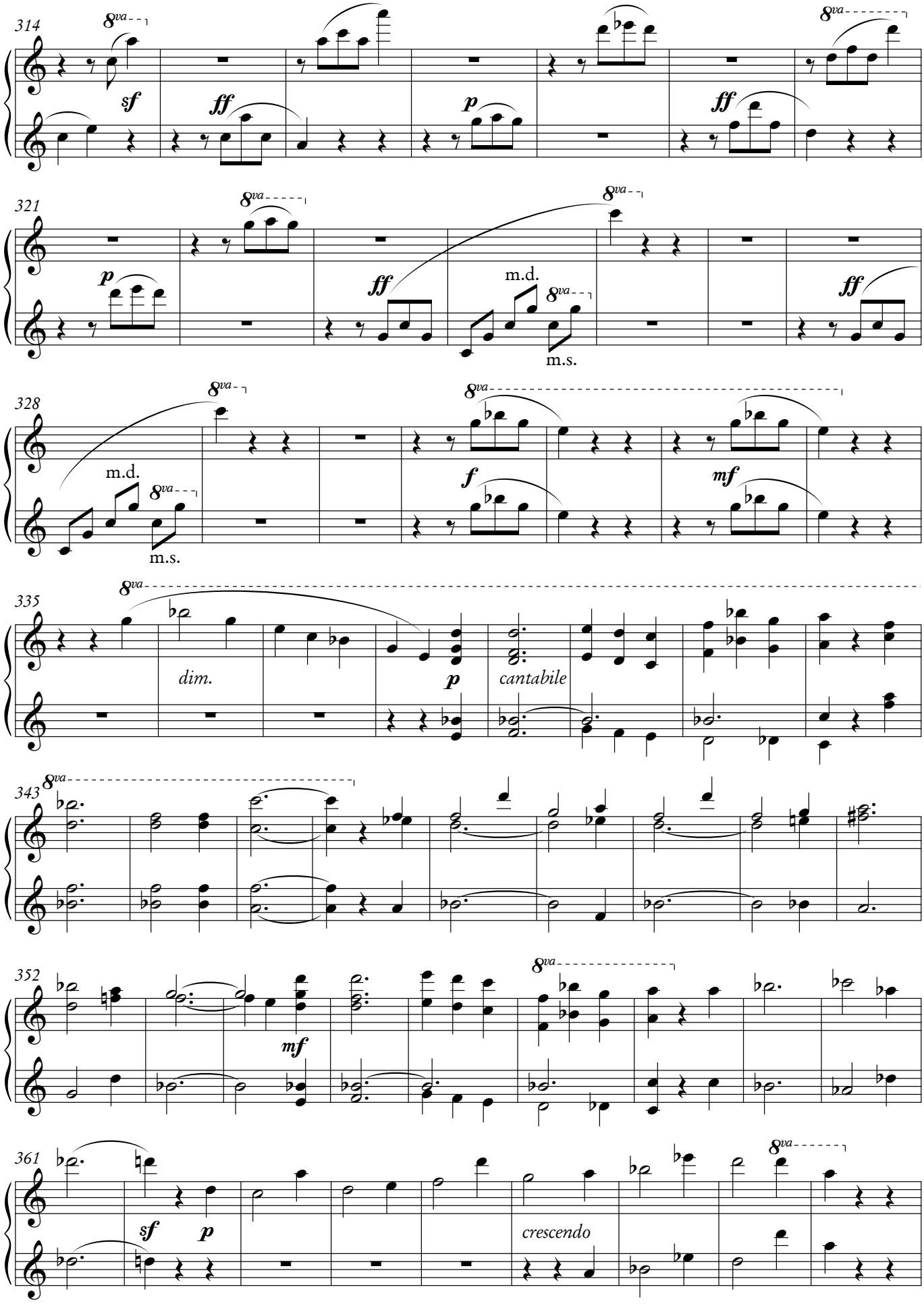
314
8va
sf
ff
p
ff
8va
321
8va
p
ff
m.d.
8va
m.s.
ff
328
8va
m.d.
8va
m.s.
8va
f
mf
335
8va
dim.
p
cantabile
343
8va
352
mf
8va
361
sf
p
crescendo
8va

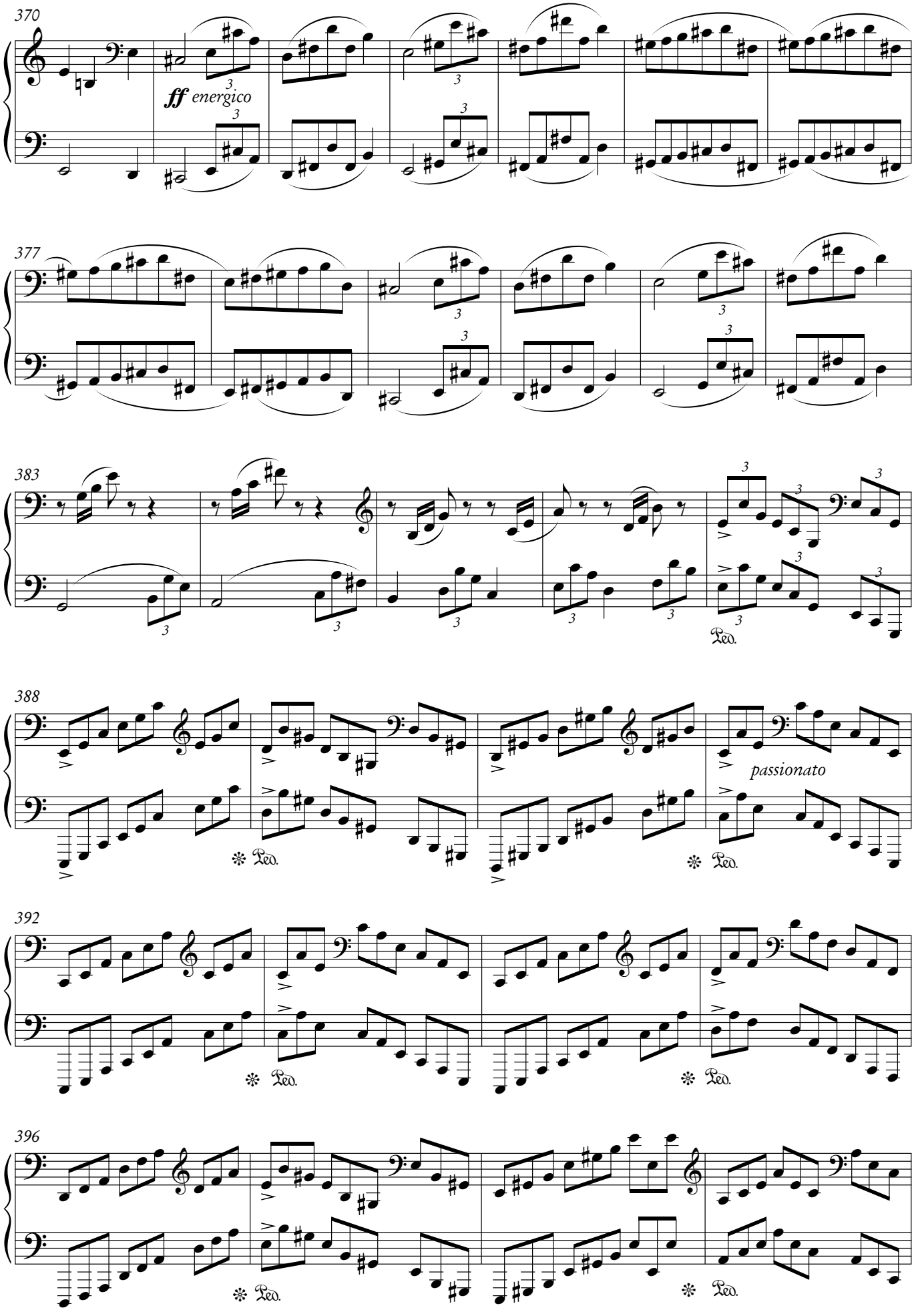
370
ff energico
377
383
Ped.
388
passionato
Ped.
392
Ped.
396
Ped.

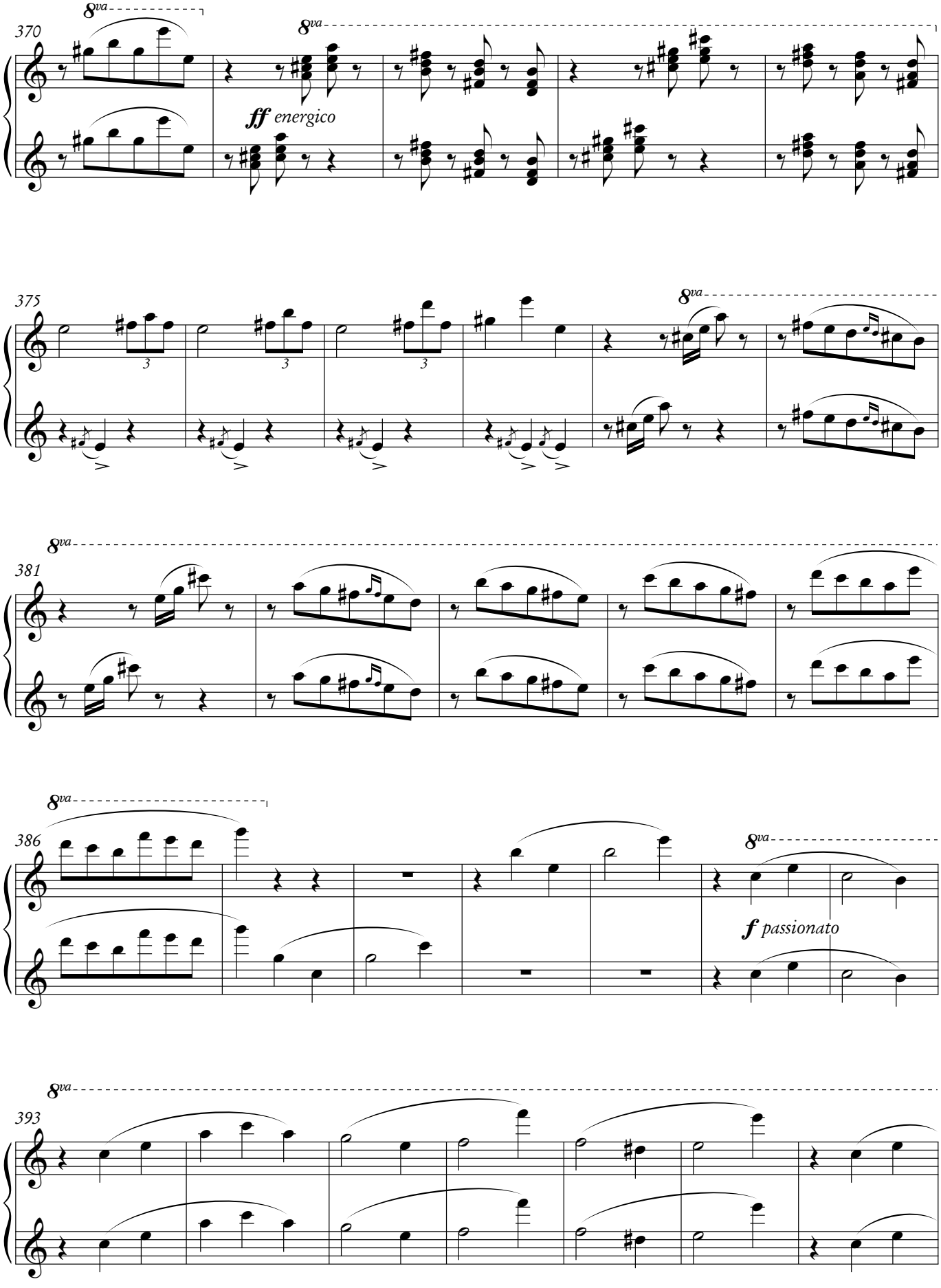
370
8va
8va
ff energico
375
3
3
3
8va
381
8va
386
8va
8va
f passionato
393
8va

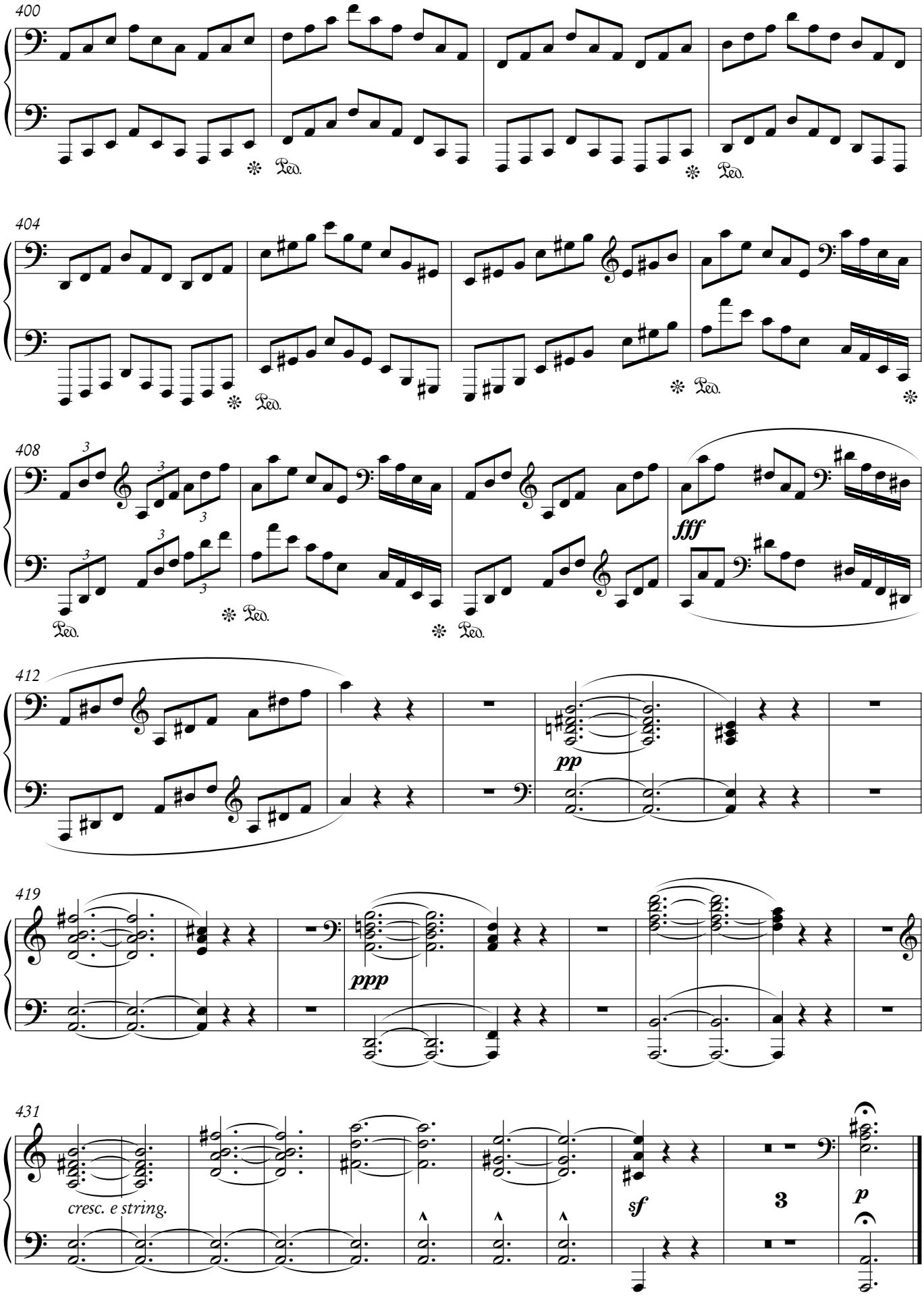
400
Ped.
Ped.
404
Ped.
Ped.
408
3
Ped.
Ped.
Ped.
fff
412
pp
419
ppp
431
cresc. e string.
sf
3
p

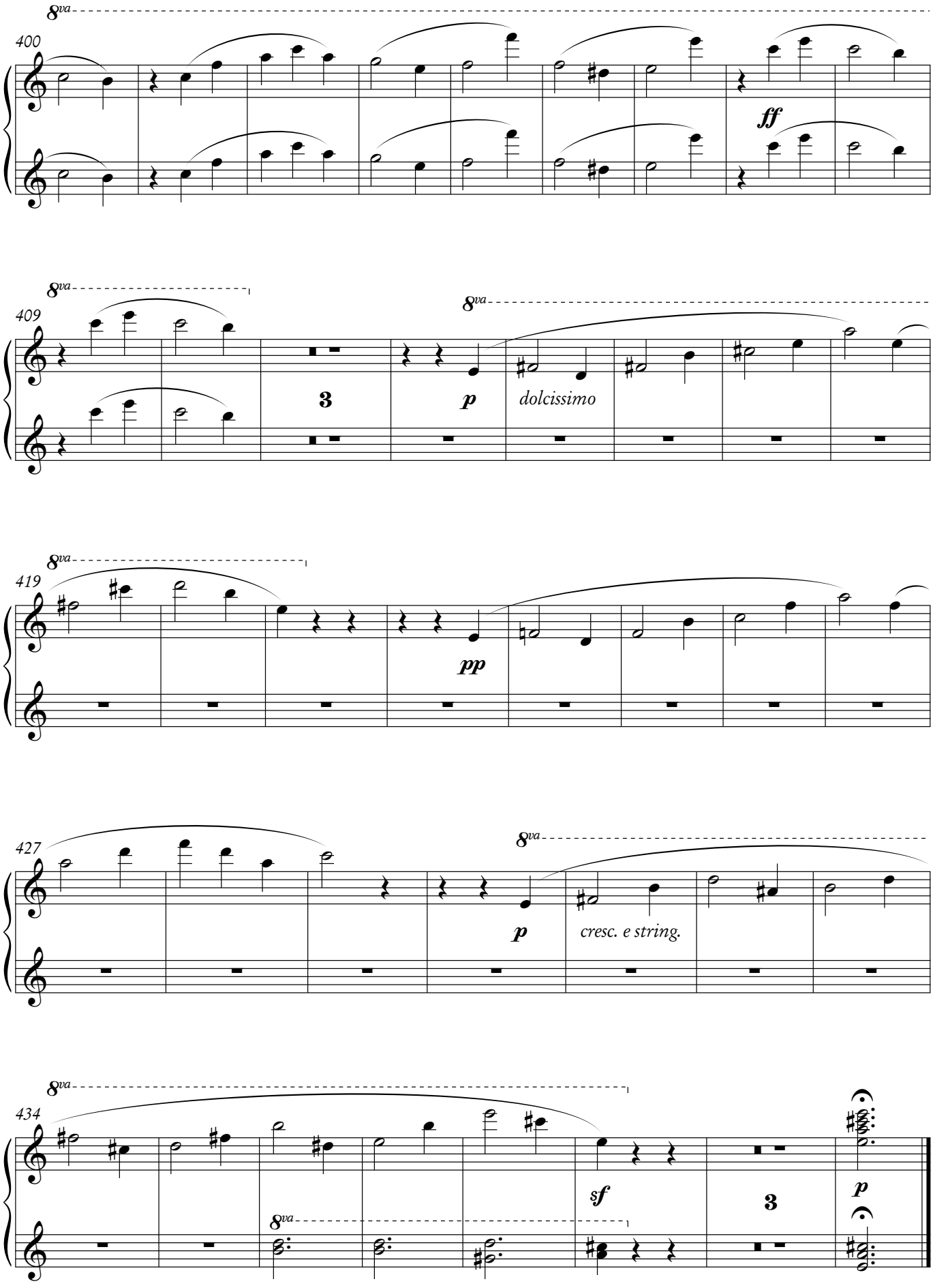
8va
400
ff
8va
409
3
p
dolcissimo
8va
419
pp
427
8va
p
cresc. e string.
8va
434
8va
sf
3
p

Jakob Adolf Hägg

Jakob Adolf Hägg föddes 1850 i Östergarn på Gotland. Han studerade vid Musikkonservatoriet i Stockholm mellan 1865 och 1870 och kunde sedan som Jenny Lind-stipendiat fortsätta sina studier utomlands. Dessa inleddes i Köpenhamn med ett betydelsefullt år hos Niels W. Gade. Resan gick vidare med studier i Wien och Berlin, och han besökte även England och Italien. Hans psykiska hälsa, som visat tecken på svaghet redan under resan, försämrades efter återkomsten till Sverige 1874, och 1880 togs han in på mentalsjukhus. Han tillfrisknade dock, och efter utskrivningen från sjukhuset 1895 återupptog han med stor energi sina musikaliska aktiviteter, komponerade, gjorde arrangemang (av egna och andras verk samt av en betydande mängd folkmusik) och spelade piano. Till det yttre levde han, med undantag för några år i Norge, ett tämligen tillbakadraget liv hos släktingar i Hälsingland till sin död 1928.

Hägg lämnade en stor produktion efter sig, en produktion som innehåller verk i många genrer och för många olika besättningar. Där finns symfonier och andra orkesterverk, kammarmusik, solosånger, körverk och orgelstycken, men största delen utgörs av musik för piano, Häggs eget instrument.

© *Finn Rosengren,* Levande Musikarv

Fantasi a-moll op. 9

Häggs originalverk för fyrhändigt piano är inte så många, troligen ett tiotal. Det exakta antalet är svårt att fastställa, eftersom flera av de fyrhändiga verken även existerar i andra sättningar och det inte alltid är självklart vilken som är den ursprungliga. Denna *Fantasi* (i manuskript stavat ”Fantasie”) är dock ett originalverk, skapat av en 18-åring, som fortfarande var elev vid Musikkonservatoriet i Stockholm men som redan hade hunnit väcka uppmärksamhet med sitt pianospel och sina kompositioner. Det är en av hans första kompositioner i större format, och det framstår som naturligt att den ganska expansiva stilen i stycket senare lockade honom att skapa en version för orkester.

© *Finn Rosengren,* Levande Musikarv

Källkritisk kommentar

Källmaterial
Utskriften är gjord efter Häggs autograf i Musik- och teaterbiblioteket, Stockholm. Manuskriptet, som har beteckningen 2:4 d i Häggsamlingen, är prydligt skrivet och så gott som felfritt. Här och där, troligen långt efter styckets tillkomst, har Hägg skrivit in instrumentangivelser som en första skiss till orkesterversionen. På titelsidan i manuskriptet är stycket betecknat ”Fantasie för Pianoforte a 4 mains af J. Ad. Hägg op. 9”, och där finns också dateringen ”Stockholm d. 6/5 1869”.

Kommentarer
Ursprungligen tycks verket ha varit fyra takter kortare. Efter takt 439 finns i både primo- och secondostämman ett dubbelstreck och därefter ordet *Fine*, vilket ströks över, när Hägg lade till de sista fyra takterna. Orkesterversionen har en annan variant: i takt 439 står det en fjärdedelsnot för alla instrument utom violin I, som i stället har ett långt uthållet tvåstruket e med diminuendo (i fyra takter + en fjärdedelsnot). I ett av partituren finns dessutom ett avslutande pizzicatoackord (A-dur, markerat *p*) på första slaget i sista takten i de övriga stråkinstrumenten.

Nottexten är kompletterad med ett fåtal bågar och andra anvisningar som saknas i manuskriptet. Då det rör sig om rena självklarheter har dessa ställen inte markerats med särskild stil eller kommenterats.

I takt 175 i secondostämmans högerhand, näst översta stämman, står a, men de tre partituren till orkesterversionen anger tydligt ass, vilket också måste vara det rätta.

I takt 223–29 verkar accenterna i secondostämmans vänsterhand samt crescendo- och diminuendopilarna i båda stämmorna vara insatta i efterhand i manuskriptet.

© *Finn Rosengren,* Levande Musikarv

Jakob Adolf Hägg

Jakob Adolf Hägg was born 27 June 1850 in Östergarn, at the island of Gotland, Sweden. After his studies at Musikkonservatoriet in Stockholm between 1865 and 1870, he was awarded the Jenny Lind-scholarship, which made it possible for him to continue his studies abroad. The first of these formative years he stayed in Copenhagen, studying with Niels W. Gade. Then he went to Vienna and Berlin, and he also visited England and Italy.

His mental health, which already during his journeys had showed signs of weakness, changed for the worse after his return to Sweden in 1874, and in 1880 he was admitted to a mental hospital. He recovered, however, and after the discharge in 1895, he resumed his musical activities very energetically; composing, arranging (his own music as well as pieces by other composers), and playing the piano. With exception of a few years in Norway, he lived in retirement with relatives in Hälsingland until his death, 1 March 1928.

Hägg left behind a large volume of works covering many genres and sizes of ensemble. There are symphonies and other orchestral pieces, chamber pieces, solo songs, choral and organ works, but mostly music for his own instrument, the piano.

© *Finn Rosengren,* Levande Musikarv.
Transl. Neil Betteridge

Fantasy in A minor, Op. 9

Hägg's original works for four-handed piano are few in number, probably no more than a dozen or so. The exact number is hard to pin down as many of these duets exist as alternative arrangements, and it is not always that obvious which are the originals. This Fantasy is, however, an original work, created by an 18-year old Hägg, who although still a student at the Royal Conservatory of Music in Stockholm, had already started to make a name for himself with his piano technique and compositions. It is one of his first larger format compositions and it seems natural that the piece's rather expansive style would later entice him to create a version for orchestra.

© *Finn Rosengren*, Levande Musikarv
Transl. Neil Betteridge